

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-granskning

Granskningsdatum: **10-11/4 2018**

Kardiologi, Medicinkliniken SÄS
Klinik

Borås
Ort

Ola Ohlsson
Inspektörer

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

STRUKTUR

A Verksamheten

Kardiologi utgör en sektion inom medicinkliniken Södra Älvsborgs Sjukhus. Verksamheten innehåller alla grenar såsom all form av pacemakerverksamhet, angioutredningar med PCI, MR och isotopverksamhet. Kardiologisektionen leds av en särskild läkarchef.

Det finns ett välutrustat HIA med tillräckligt antal telemetrienheter. Under jourtid går STEMI direkt till Sahlgrenska Universitetssjukhuset. Boråskliniken utreder transplantationsfall fram till högerkateterisering och biopsi. Mer avancerade invasiva arytmikutredningar sker likaledes i Göteborg. Det finns en välutrustad klinisk fysiologisk avdelning som är organiserad under medicinkliniken och bemannas av kardiologerna med hjälp biomedicinska analytiker. Specialutbildade sjuksköterskor finns på sviktmottagning och pacemakermottagning

A	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.	☒
B	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.	☐
C	Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.	☐
D	Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.	☐

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Det finns 13 specialister i kardiologi och sex ST-läkare som för närvarande genomgår utbildning till kardiolog. För närvarande finns tre vakanta specialisttjänster i kardiologi. Samtliga handledare är specialister i kardiologi och har som regel kompetens i ytterligare en specialitet inom det internmedicinska området. Alla handledare har genomgått handledarutbildning. Specialistkompetent studierektor finns inom kliniken med 20 % avsatt tid för uppdraget. Det finns även en sjukhusövergripande studierektorsfunktion. Det finns en generell övergripande uppdragsbeskrivning för studierektor avseende ansvarsfördelning och arbetsuppgifter. Det finns dessutom för kliniken specifik instruktion för studierektor eller handledare. Handledarna deltar i utformningen av den individuella utbildningsplanen. Handledarna träffas för närvarande en gång per år tillsammans med studierektor. Det finns god vetenskaplig kompetens på kardiologisektionen, liksom på kliniken i övrigt. Det finns övergripande skriftliga riktlinjer från Regionen hur ST-utbildningen skall genomföras och utvärderas, vilka överensstämmer med författningen

A	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.	☒
B	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.	☐
C	Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.	☐
D	Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.	☐

C Lokaler och utrustning

Klinikens mottagningar och avdelningar har genomgått renoveringar vid olika tillfällen och har därmed en varierande lokalstandard. Arbetsenheter, mottagningar och vårdavdelningar ligger väl samlade. Kardiologsektionens lokaler är förhållandevis små men välfungerande.

Utrustningen för kardiologisk diagnostik, utredning och behandling är adekvat. Det finns god tillgång till medicinsk och vetenskaplig information. Sjukhuset tillhandahåller uppdaterade behandlingsrutiner via nätet och dessutom personlig bibliotekstjänst. Jourrummen har ordinär hotellstandard.

A	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.	☒
B	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.	☐
C	Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.	☐
D	Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.	☐

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Alla ST-läkare i kardiologi har individuella utbildningsprogram och utbildningen följer målbeskrivningen. Dessa följs regelbundet upp och revideras vid behov. Utbildningen i kardiologi är strukturerad och följer målbeskrivningen i kardiologi med tydligt angivna tidsperioder på de olika utbildningsmomenten. Samtliga ST-läkare i kardiologi tjänstgör på kardiologiska kliniken Sahlgrenska Universitetssjukhuset under 6 månader med i förväg uppgjord utbildningsplan. ST-läkarna i kardiologi deltar i medicinklinikens gemensamma jouråtagande, där jourtjänstgöringen upptar drygt 30 % av den totala utbildningstiden, motsvarande tre nattjournsveckor per 17 veckor, kvällar och helgdagar. Avdelnings- och

mottagningstjänstgöringen är fragmenterad på kardiologsektionen liksom på kliniken i övrigt.

Studierektor utgör en organisatorisk stödfunktion till verksamhetschef, handledare och ST-läkare. Verksamhetschefen/ST-chefen har regelbundna utvecklingssamtal med ST-läkarna årligen.

Det finns ett klinikspecifikt introduktionsprogram för de senast anställda ST-läkarna.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

EHandledning och uppföljning

Varje ST-läkare har en personlig handledare och handledningen utgår från det individuella utbildningsprogrammet. ST-läkarna har även tillgång till separata handledare under sina sidoutbildningar i Göteborg.

Utvärdering av ST-läkaren sker via specialistkollegium en gång per termin. Det har nyligen tagits fram en värderingsmall, som även innefattar en självskattning.

Ansvarig överläkare ansvarar för feed back till ST-läkaren. Utvärderingen av ST-läkarnas kunskaper på kardiologsektionen sker strukturerat där man når olika nivåer utefter uppnådd kompetens och därmed utökat ansvar.

ST-läkarna dokumenterar sina handledarsamtal. Det finns inte någon enhetlig struktur på kliniken för upplägget av handledarsamtalen.

Utbildningsklimatet på kardiologsektionen är mycket gott.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

F Teoretisk utbildning

Utbildningsplanerna uppfyller kraven enligt målbeskrivningen avseende kurser och övrig externutbildning. Detta samordnas av studierektor och läkarchef.

ST-läkarnas internutbildning omfattar måndagar lunchtid i enlighet med egen planering av innehåll, onsdagar två timmar med sektionsvis ansvar för medicinska

teman. Varje morgon samlas läkarstaben under 10 minuter för huvudsakligen administrativ information. Därtill deltar ST-läkarna i de sektionsspecifika utbildningsaktiviteterna. På kardiologsektionen sker undervisningen mycket hands on, men en mer systematisk undervisningstid saknas.

Det finns ingen schemalagd tid för självstudier. Målsättningen att detta skall rymmas inom vissa akutplaceringar. Det finns dock ingen plan hur självstudierna skall utformas.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Det finns övergripande kursprogram för kompetensområdena kommunikation, ledarskap samt kompetens inom medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete. Tid avsätts för vetenskapligt arbete och förbättringsarbete, totalt 10 veckor.

Bedömning och återkoppling sker. Det finns tillgång till fungerande doktorandprogram. Klinikens disputerade läkare utgör en viktig resurs för ST-läkarnas vetenskapliga kompetensutveckling. Flera av klinikens ST-läkare är registrerade doktorander.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Det finns övergripande obligatoriska kurser i ledarskap (ST-aben). ST-läkarna handleder AT-läkare och studenter. Det finns förutsättningar att i den dagliga verksamheten utveckla den kommunikativa kompetensen och ledarskapskompetensen. På kardiologsektionen finns till stora delar en kontinuerlig strukturerad bedömning och återkoppling när det gäller ST-läkarnas utveckling i ledarskapskompetens och kommunikativ förmåga.

A	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.	☐
B	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.	☒
C	Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.	☐
D	Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.	☐

Styrkor

- Medicinklinikens kardiologsektion, Södra Älvsborgs Sjukhus erbjuder en allsidig utbildning för ST-läkare. Verksamheten innehåller ett brett kardiologiskt patientklientel
- Det finns god tillgång till disputerade specialister på kardiologsektionen
- Sektionen är välutrustad med modern utrustning
- Målbeskrivningen användes med tydligt angivande hur de olika delmålen skall nås
- ST-läkarna har ett tydligt och uttalat ansvar för sin egen utbildning på kliniken
- ST-läkarna får träning i sin kommunikativa kompetens och ledarskapsförmåga med återkoppling
- Det finns en väl genomtänkt mall för specialistkollegium
- ST-läkarna introduceras tidigt i mottagningsverksamheten inklusive handläggning av remisspatienter
- ST-läkarna tar ansvar för utbildning av AT-läkare och studenter liksom delar av internutbildningen
- Internutbildningen med roterande sektionsvis ansvar med olika tema utgör en viktig bas för ST-läkarnas kompetensutveckling
- ST-läkarna dokumenterar handledarsamtalen

Svagheter

- Tjänstgöringen är fragmenterad med korta placeringar såväl på kardiologsektionen, som på medicinkliniken i övrigt
- Akutkliniken, neurologkliniken och infektionskliniken läkare är jourbefriade nattetid, vilket ökar jourkomputtaget och därmed frånvaro från verksamheten dagtid för medicinklinikens och kardiologsektionens läkare
- Morgonmöten upplevs av ST-läkarna sakna utbildningsvärde
- Det finns förutsättningar för vetenskaplig kompetensutveckling på kliniken, som ej utnyttjas till fullo
- Fungerande struktur för självstudier saknas
- Det finns ingen regelbunden gruppvis ST-utbildning
- Det sker ingen regelmässig avrapportering från genomgångna kurser och utbildningar

Förbättringspotential

- Sektionsplaceringarna bör struktureras och ge längre sammanhållna placeringar
- Förbättra balansen mellan produktion och utbildning genom ökad rekrytering av ST-läkare och specialister genom att i första hand täcka befintliga vakanser
- Det behövs en översyn av fördelningen mellan verksamhetsområdena inom sjukhuset då det gäller jourarbetet nattetid
- Morgonmötena behöver omarbetas i grunden och i huvudsak innehålla aktuella medicinska frågor. Samverkan med akutkliniken avseende morgonrapporteringen behöver också ses över
- Tid och möjligheter till självstudier bör öka exempelvis i anslutning till ett aktuellt remissfall, som handläggs tillsammans med en erfaren specialist
- Handledare, studierektor och ST-chef bör tillsammans utveckla en enhetlig struktur för hur handledningen skall genomföras och hur kompetensutvecklingen skall bedömas
- Uppföljningen av de kardiologiska kunskaperna kan struktureras tydligare genom införande av checklista/loggbok som följer målbeskrivningen